SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2395

av Aron Emilsson m.fl. (SD)

Vissa frågor om Kuba

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skarpa sanktioner mot Kuba och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gemensam Kubapolitik med demokratiska länder i den närliggande regionen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att säga upp det politiska dialog- och samarbetsavtalet mellan EU och Kuba (PDCA) och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kuba

Skarpa sanktioner och gemensam Kubapolitik

Ända sedan den kubanska revolutionen 1959 har kubaner valt att riskera livet för att med båt ta sig över till USA, ibland bara genom att paddla på hemmasnickrade flottar. Faktum är att var tionde kuban har valt att lämna landet. Vittnesmål om det omfattande

förtrycket i den kommunistiska diktaturen finns det således gott om, och angreppen mot dem som förespråkar demokrati har varit konstanta. Söndagen den 11 juli 2021 hände dock något historiskt när fler människor än någonsin tidigare valde att trotsa och kritisera landets kommunistregim genom massiva protester i städer runt om i hela landet. Enligt organisationen Political Defenders har antalet politiska fångar ökat markant och 2023 gick det att konstatera att det skett en tredubbling sedan 2018. Efter en granskning av hundratals fall, bland vilka merparten valdes ut slumpmässigt, står det klart att samvetsfångar och/eller politiska fångar torteras skoningslöst, varje dag. Det rör sig således inte bara om att hålla människor med obekväma åsikter inlåsta utan även om att bryta ned dem och skrämma allmänheten till underkastelse. Därtill står det klart att de fångar som drabbas hårdast av denna tortyr är minderåriga, ungdomar, kvinnor och hbtpersoner. Det råder ingen tvekan om att yttrandefrihet saknas helt i Kuba, eller något som ens kan liknas vid fria val. Vidare finns det ingen organisationsfrihet, inga fria fackföreningar och inga fria medier, vilket gör att minsta kritik mot sittande regim kan resultera i enorma problem. Det är därför inte särskilt konstigt att människor önskar fly det slutna landet som kommit att förvandlas till ett enda stort fängelse, med ytterst begränsade möjligheter till makt över sitt eget liv. Anledningen till att landet överhuvudtaget har haft några intäkter stavas utländskt stöd, tidigare främst från Sovjet och diktaturen i Venezuela, samt remitteringar från kubaner i exil och turism. Utöver det uppenbara behovet av att på olika sätt understödja den demokratiska oppositionen på Kuba måste

Kubapolitiken skärpas, i huvudsak genom skarpa EU-sanktioner.

I samband med utrikesutskottets behandling av verksamheten i EU (2022/23:UU10) stod det klart att man från riksdagens sida förstår allvaret med förtrycket mot oliktänkande. Till följd av detta valde också utskottsmajoriteten att uttrycka sitt stöd för möjligheten att föra en gemensam Kubapolitik med USA och att verka för sanktioner mot landet. Sverigedemokraternas ställningstagande i denna fråga står fast. Sverige bör därmed inom EU-kretsen även verka för att skapa en gemensam Kubapolitik med demokratiska länder i framför allt den närliggande regionen.

Uppsägning av EU-Kuba-avtalet

År 2024 firade Europa 35 år sedan Berlinmurens fall samt Europarådets 75-åriga samarbete för att främja demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsutveckling. Det är också året då den kommunistiska revolutionen på Kuba fyller 65 år. Fem år tidigare, 2019, valde en riksdagsmajoritet att trotsa människorättsförsvarares och exilkubaners vilja, genom att ratificera det omtalade EU-Kuba-avtalet. Sedan dess har närmast ingenting gått som man hade hoppats, och förtrycket har i flera avseenden i stället förvärrats, utan rimliga åtgärder från EU:s sida.

Nämnda avtal innebar i korthet att man legitimerade den djupt odemokratiska kubanska kommunistregimen samtidigt som man aktivt höll den politiska oppositionen utanför samtalen. Det kan närmast betraktas som en mycket dålig start om syftet med detta avtal vore att förbättra situationen för kubaner i allmänhet och politisk mångfald och demokrati i synnerhet. Likväl gick man vidare och riksdagsmajoriteten svek den kubanska oppositionen trots åtskilliga vädjanden och trots en utrikesdeklaration som innehöll en påstådd demokratioffensiv. Mot bakgrund av att avtalet helt saknade krav på förändring från Kubas sida var det inte konstigt att många förfärades över ställnings tagandet som tagits, trots att regimens tryck på civilsamhället hade ökat.

Avtalet tillämpas fortfarande provisoriskt eftersom det inte har ratificerats av samtliga av EU:s medlemsstater. Statsrådet Johan Forssell har öppnat för en översyn av EU:s engagemangspolitik och det politiska dialog- och samarbetsavtalet mellan EU och Kuba (PDCA), vilket Sverigedemokraterna i likhet med utskottsmajoriteten under behandlingen av betänkandet om verksamheten i EU (2022/23:UU10) tydligt har välkomnat. Regeringen bör därför följa Litauens exempel, som aldrig ratificerat avtalet, genom att säga upp det politiska dialog- och samarbetsavtalet mellan EU och Kuba (PDCA).

Aron Emilsson (SD)

Pontus Andersson Garpvall (SD) *Ida Kors (SD)*